

Максимів Л.В., науковий співробітник наукової лабораторії з проблем досудового розслідування Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ ДОСУДОВОГО ОЗСЛІДУВАННЯ

Українська мова відіграє надзвичайно важливе значення в житті кожної людини, адже вона є засобом спілкування та висловлення своєї думки і почуттів. Водночас українська мова є мовою справочинства та документації, мовою відносин державних, партійних і громадських органів, установ, закладів, мовою судочинства, прокурорського нагляду тощо [1]. Українська мова також використовується під час здійснення досудового розслідування, на чому хотілося б детальніше зосередити увагу.

Вся діяльність органів досудового розслідування в кримінальному провадженні відбувається в певній процесуальній формі, яка зобов'язує проводити процесуальні дії в необхідному порядку, з дотриманням встановлених умов і послідовності. Процесуальна форма зумовлює письмовий характер кримінального провадження, у тому числі й досудового розслідування. Складання передбачених законом процесуальних документів - необхідна умова успішного проведення досудового розслідування.

Відповідно до частини 1 статті 38 КПК органами досудового розслідування (органами, що здійснюють дізнання і досудове слідство) є:

1) слідчі підрозділи: а) органи внутрішніх справ; б) органи безпеки; в) органи, що здійснюють контроль за додержанням податкового законодавства; г) органи державного бюро розслідувань;

2) підрозділ детективів, підрозділ внутрішнього контролю Національного антикорупційного бюро України [2].

Діяльність органів досудового розслідування за своєю суттю є доволі складною, оскільки вимагає досконалого знання законодавства, вільного володіння українською мовою та мовою юриспруденції. Ще одним важливим моментом слід назвати правильне використання юридичної термінології під час

проведення слідчих (розшукових) дій та процесуально грамотне їх оформлення у вигляді кримінально-процесуальних документів.

Кримінально-процесуальним документом можна вважати письмовий документ, складений на основі кримінального процесуального закону правомочним на це суб'єктом у зв'язку зі здійсненням будь-яких процесуальних актів (виконанням процесуальних дій або прийняттям рішень), у якому засобами письмової мови зафіксовано інформацію про хід та результати діяльності учасників кримінального процесу. Процесуальний документ відіграє домінуючу роль у розвитку кримінального провадження, у здійсненні правосуддя, слугує способом реалізації учасниками процесу своїх прав і законних інтересів, є однією з гарантій їхнього захисту у кримінальному провадженні [3]. Кримінально-процесуальний документ, який складають органи досудового розслідування, повинен відповідати таким вимогам: законність складання, обґрунтованість, вмотивованість, об'єктивність і вірогідність, логічність, юридична бездоганність та ясність.

Отже, враховуючи реалії нашого часу, незначний період чинності Кримінального процесуального кодексу України, яким безпосередньо регулюється порядок здійснення досудового розслідування, органи досудового розслідування потребують постійного вдосконалення своїх знань з української мови з метою правильного застосування юридичної термінології під час складання кримінально-процесуальних документів.

Список використаних джерел

1. Українська юридична термінологічна система. Труднощі при перекладі юридичних термінів з російської на українську мову [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://5fan.ru/wievj_ob.php?id=55953
2. Кримінальний процесуальний кодекс України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/Laws/mam.cgi?nreg> (вступив в дію з 20 листопада 2012 року). - Ст. 541.
3. Кримінальний процес України. Загальна частина [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://pidruchniki.com/1541010459241/pravo/protsesualni_dokumenti_vidi_zmist_struktura_logika